



Včasih se zgodi, da stalni zob začne izraščati, ko je mlečni še v ustih.

Je to normalno? Je nevarno?

Večina staršev se v takem primeru ustraši, otrokom pa je neprijetno. Takemu stanju, ki je precej pogosto, strokovno rečemo **ektopična erupcija mandibularnega sekalca**, bolj poljudno pa stanje imenujemo »zobje morskega psa«.

Pojavi se, ko mlečni zob še ne izpade, stalni pa že izrašča, po navadi za mlečnim.

KAJ SO ZOBJE MORSKEGA PSA?

Stanje se pojavi v dveh obdobjih razvoja zobovja. Prvi vrh je okrog **starosti 6 let** (približno ob vstopu v šolo), ko začnejo izraščati spodnji sekalci. Drugi vrh je v starosti okrog **11 let**, ko izraščajo ličniki. **Stanje so pojavi, ko mlečni zobe še ne izpadejo, hkrati pa se pojavijo že stalni zobje.** To lahko izgleda malo čudno, ni pa nevarno. Poimenovanje smo prevzeli po morskih psih, ki imajo dve vrsti zob v ustih.



MLEČNI ZOBJE

Mlečni zobje začnejo izpadati v starosti okoli 5-6 let, normalna so tudi nekajletna odstopanja (4-8 let). Običajno punčkam izpadejo mlečni zobje hitreje, kot fantkom. Ugotovili so, da otrokom, ki so zgodaj dobili mlečne zobe kot dojenčki, tudi hitreje izpadejo.

Najprej izpadejo sredinski spodnji sekalci (enke), potem zgornji sekalci, sledijo prvi mlečni kočniki (štirice), podočniki (trojke) in drugi kočniki (petice). **Običajno se do 12. ali 13. leta vsi zobje zamenjajo in imajo nato otroci stalne zobe.** V času izraščanja je izjemno pomembno, da otrokom privzgojimo dobre higienske navade, saj bodo zdravi zobje popotnica za vse življenje.

KAKO PRIDE DO STANJA »ZOB MORSKEGA PSA«?

Če vse poteka po ustaljenem redu, se korenine mlečnih zob začnejo resorbirati (topiti) med izraščanjem stalnega zoba. Sila zoba, ki izrašča, topi korenine, mlečni zob nad njim pa postaja vedno bolj majav in naenkrat sam od sebe izpade. Na praznem mestu se kmalu pojavi stalni zob, ki se prebije skozi dlesen, potem pa nadaljuje svojo pot do grizne ravnine.

Če je pri otroku v čeljusti premalo prostora, ali če je sila izraščanja usmerjena v napačno smer, ostane korenina mlečnega zoba dlje neresorbirana, stalni zob pa poišče najbolj ugodno pot izraščanja, kar je po navadi za mlečnim zobom (lingvalno – pomaknjeno v smeri jezika).

Stanje ni zaskrbljujoče in ni nevarno, saj bo stalni zob sčasoma izrinil mlečnega in se postavil v zobno vrsto, ob drugi sekalec.

Če otroka zob moti in se težko prehranjuje, ga lahko poskusi sam razmajati, ali pa ga primite z robčkom in blago zavrtite. Morda bo izpadel.

Če stanje vztraja dlje kot 3 mesece, lahko pripeljete otroka pokazat k zobozdravniku. V večini primerov zobek izpulimo z lokalno ali samo površinsko anestezijo. Stalni zob se v nekaj mesecih pomakne na pravo mesto, v zobno vrsto.